

de ereprijs

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 235.000

Over de instelling

Vereniging de ereprijs, podiumkunsten, muziekensembles en koren,
Apeldoorn

Vereniging de ereprijs (hierna: de ereprijs) is gevestigd in Apeldoorn en ziet zichzelf als 'hét ensemble voor nieuwe muziek in het oosten van Nederland'. Het ensemble werkt vooral in Gelderland, maar speelt ook elders in het land. Het geeft compositieopdrachten aan componisten en voert hun werk uit. De ereprijs heeft een vaste, veertienkoppige bezetting en werkt veel samen met solisten, interdisciplinaire uitvoerende artiesten en dirigenten. Onder de naam 'RKST21' (Orkest van de 21^e Eeuw) wordt de bezetting regelmatig uitgebreid tot ruim dertig muzikanten. Artistiek leider van de ereprijs is tot eind 2020 Wim Boerman; hij wordt per 2021 opgevolgd door componist, pianist en curator Aspasia Nasopoulou.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.17 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De raad adviseert Vereniging de ereprijs geen subsidie toe te kennen.

De raad leest in het plan van de ereprijs een grote drive om nieuwe muziek te ontwikkelen, uit te voeren en te onderzoeken. De ereprijs voert werk uit van beginnende en gevestigde componisten en presenteert enkele aansprekende samenwerkingsplannen binnen de muziek en met partners uit het muziektheater. Daarmee is het ensemble van waarde voor de hedendaagse muziek. Het levert een bijdrage aan talentontwikkeling van jonge componisten en ontplooit activiteiten voor middelbare scholieren. De ereprijs is zeer goed geworteld in de stedelijke cultuurregio Stedendriehoek en is in toenemende mate ook zichtbaar in de rest van het land.

De raad mist in het plan van de ereprijs echter een verdere uitwerking en motivatie van de plannen en stelt vast dat veel afspraken nog niet vastliggen. Ook vindt hij het internationale belang van de ereprijs nog te beperkt. Het is niet duidelijk hoe de ereprijs zijn beoogde doelgroepen wil bereiken en zijn publiek wil vergroten.

De ereprijs betaalde de afgelopen jaren lage honoraria aan zijn verenigingsleden (de musici) maar stelt zich voor de periode 2021 – 2024

ten doel de bedragen stapsgewijs op te hogen naar de normbedragen in de nieuwe cao voor muzikensembles. Dit werkt het ensemble overtuigend uit.

De financiële gezondheid van de ereprijs is matig, hier is een verdere professionaliseringslag nodig. Er ontbreekt in het plan een strategie voor tegenvallende inkomsten, een risicoanalyse en een plan voor het verwerven van eigen inkomsten.

De ereprijs reflecteert onvoldoende op de toepassing van de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie; hij behandelt enkele waarden en principes die daarin een rol spelen uitvoerig, maar laat andere aspecten geheel onbesproken.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad oordeelt positief over de artistieke kwaliteit van de ereprijs. Hij waardeert het dat het ensemble voor een groot deel nieuw werk uitvoert van beginnende en gevestigde componisten. Het ensemble werkt zijn artistieke concepten in samenwerking met de componisten uit.

In zijn plan omschrijft de ereprijs vijf kernactiviteiten. Het ensemble is opdrachtgever en uitvoerder van nieuwe muziek. Het initieert nieuwe muziek in samenwerkingsverband, zoals met het RKST21, het Andriessen Festival, een programma met ArtEZ en een compositieproject voor scholieren. Het ensemble coproduceert met partners, zoals binnen het TransformatieLAB en het Maaiveld Festival. Het ensemble ziet zichzelf als ambassadeur voor Nederlandse actuele muziek over de grens, door concerten en workshops te verzorgen in het buitenland. En ten slotte houdt de ereprijs zich bezig met innovatieonderzoek en archivering.

De raad leest in het plan een grote drive om nieuwe muziek te ontwikkelen, uit te voeren en te onderzoeken. Echter, hij vindt de plannen te beknopt toegelicht om erover te kunnen oordelen en stelt vast dat veel van de plannen nog niet vaststaan. Ook is niet duidelijk hoe de verschillende programma's met elkaar samenhangen. Het ensemble noemt enkele componisten met wie het wil werken mits er een compositiesubsidie wordt toegekend, maar werkt niet uit wat deze componisten met het ensemble gaan doen. Ook worden mogelijke speelplekken genoemd, die echter nog niet zijn benaderd.

Interessant vindt de raad het project 'Re-Generation', waarbij elk jaar een groep componisten wordt uitgenodigd om composities te schrijven rond een cultuurhistorisch geïnspireerd thema. In 2021 staan bijvoorbeeld andere muzikale culturen centraal, in 2024 de 'Hanze-thema's' verbondenheid,

water, welvaart, handel, stadsleven. De raad vindt het ook aansprekend dat de ereprijs gaat samenwerken aan muziektheaterproducties met de Veenfabriek, Het Filiaal en de Eef van Breen Group. De raad vindt het jammer dat de ereprijs deze programmalijs nog niet verder heeft uitgewerkt.

De ereprijs heeft een bescheiden internationale werking. Het ensemble beoogt een ambassadeursfunctie in het buitenland te vervullen voor hedendaagse muziek, maar speelde in 2017 en 2018 in totaal slechts zes keer in het buitenland. In het plan nemen voor de periode 2021 – 2024 de buitenlandse concerten verder af. Het ensemble benoemt mogelijke bezoeken aan de Greek National Opera, het New Music Festival Toronto en de School for Music and Performing Arts Porto. De raad vindt dit interessante partners maar merkt op dat deze bezoeken niet zijn opgenomen in de voorgenomen prestaties.

De ereprijs gaat een bijzondere periode tegemoet. Per 2021 wordt artistiek leider Wim Boerman opgevolgd door componist, pianist en curator Aspasia Nasopoulou, die het ensemble helpt zijn visie aan te scherpen. De raad vindt het jammer dat hij in het plan nog weinig leest over haar visie op de artistieke koers voor de komende periode. Hij heeft er vertrouwen in dat de ereprijs onder haar leiding de eigen signatuur verder kan ontwikkelen.

Vernieuwing

De ereprijs draagt bij aan de vernieuwing van de muziek door veelvuldig nieuwe composities uit te voeren. Hiermee is de ereprijs van waarde voor de nieuwe muziek. De raad vindt het interessant dat het ensemble aan de slag wil gaan met de vraag hoe eigentijdse muziek kan bijdragen aan onderzoek en ontwikkeling in andere maatschappelijke domeinen. Ook de samenwerking met componist Arthur Wagenaar maakt nieuwsgierig. De raad had in het plan wel meer willen lezen over de geplande nieuwe composities, de keuze voor componisten in het licht van het profiel van het ensemble, en de aard van de samenwerking met componisten.

De ereprijs houdt zich actief bezig met talentontwikkeling. Het ensemble geeft beginnende componisten de mogelijkheid om nieuw werk te laten uitvoeren, en biedt jong componeertalent de kans om samen te werken met ervaren collega's. Het ensemble werkt ook met conservatoriumstudenten van ArteEZ. Met de jaarlijkse International Young Composers Meeting organiseert de ereprijs daarnaast een programma voor zestien internationale compositiestudenten die worden begeleid door ervaren componisten en het ensemble. Drie deelnemers krijgen vervolgens een compositieopdracht voor de ereprijs.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

De ereprijs behandelt zijn bedrijfsvoering en de wijze van beloning enkel in zijn toelichting op de toepassing van de codes en zijn toelichting op de begroting. De ereprijs heeft als vereniging een ongebruikelijke organisatievorm, waar het ensemble kort op ingaat. De vereniging werkt met een bestuursmodel. De verenigingsleden (de musici) werken als zzp'ers in deeltijd (minder dan 0,3 fte). Zij bepalen in de ledenvergadering zelf de beloningstarieven. De afgelopen jaren werd gekozen voor in de sector gangbare (lage) tarieven; deze worden tussen 2019 en 2024 stapsgewijs verhoogd tot de tarieven die in de lopende cao-besprekingen voor de ensemblesector worden genoemd. Dit is terug te zien in de begroting.

De ereprijs is aangesloten bij de NAPK en neemt aldus deel aan de sociale dialoog. De ereprijs beschrijft uitvoerig de grondslag voor beloningen voor orkestleden, gastdirigenten en solisten, componisten, huisdirigent en medewerkers. Het ensemble wil de komende periode meer scholing beschikbaar stellen aan vooral de nieuwe ensembleleden, en meer aandacht besteden aan de verzekering van een gezonde en muzikale toekomst van leden, in samenspraak met landelijke instellingen.

Het is merkbaar dat de ereprijs bezig is met een professionaliseringslag. De afgelopen periode werden al enkele noodzakelijke stappen gezet. Sommige aspecten in de bedrijfsvoering vragen nog om verbetering. De ereprijs staat er op het moment van aanvragen financieel matig gezond voor. De liquiditeit en solvabiliteit waren in 2018 hoog, maar het weerstandsvermogen was aan de lage kant. Het verdienvermogen was erg laag; de instelling was voor ruim 80 procent afhankelijk van subsidies. De begroting voor 2021 – 2024 lijkt realistisch, maar de instelling formuleert geen risicoanalyse en geen strategie bij tegenvallende inkomsten. De instelling gaat in zijn plan niet in op het verwerven van eigen inkomsten.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

De educatieactiviteiten van de ereprijs passen bij de capaciteit van het ensemble en richten zich vooral op (toekomstige) professionals en op middelbare scholieren. De ereprijs heeft een compositieproject ontwikkeld voor middelbare scholieren om zelf een compositie te schrijven voor het ensemble. Hieraan nemen tien scholen deel, waaronder drie Duitse scholen. De raad heeft waardering voor dit traject.

Op het gebied van publieksbenadering benoemt de ereprijs enkele doelgroepen: 'concertpubliek', 'fans', 'vakbroeders', 'stakeholders', 'nieuwkomers' en enkele specifieke 'targetgroepen'. Het ensemble omschrijft echter niet in hoeverre het deze groepen al bereikt en waar extra inspanningen nodig zijn. Een marketingstrategie om deze doelgroepen te

bereiken, ontbreekt in het plan. Het marketingplan bestaat uit het benoemen van enkele communicatiekanalen, zoals de website, social media, online advertenties en drukwerk. De raad is er niet van overtuigd dat het ensemble de beoogde doelgroepen hiermee ook zal uitbreiden. Hij mist bovendien een visie op het bereiken van een divers en inclusief publiek.

Geografische spreiding

De ereprijs is goed geworteld in de stedelijke cultuurregio Stedendriehoek. Het ensemble werkt in en rond Oost-Nederland samen met ruim acht interdisciplinaire productiepartners, twee conservatoria en tien middelbare scholen. Een groot deel van de concerten worden gegeven in de eigen regio. Daarnaast stelt het ensemble zich voor de komende periode ten doel meer het land in te gaan. Dit werkt het echter niet verder uit in de aanvraag.

In haar reflectie op de aanvraag geeft de stedelijke cultuurregio Stedendriehoek aan dat de ereprijs sterk geworteld is in de regio en dat het een belangrijke functie heeft op het gebied van nieuwe muziek. Het ensemble wordt door de provincie tot de Gelderse Basis en door de gemeente tot de Apeldoornse Basis gerekend. De Stedendriehoek benoemt de actieve samenwerking met partners en de belangrijke schakelfunctie die het ensemble heeft in de keten van talentontwikkeling en educatie in Oost-Nederland.

Toepassing Fair Practice Code

De ereprijs behandelt de toepassing van de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie in een integrale tekst over de organisatievorm en het honoreringsbeleid van het ensemble. De ereprijs maakt van eerlijke honorering duidelijk een speerpunt en wil ook zijn musici ondernemender en veerkrachtiger maken om ze als zzp'ers minder 'ten prooi te laten vallen aan hun eigen passie'. De raad vindt de stappen die het ensemble wil zetten op het gebied van eerlijke betaling vertrouwenwekkend uitgewerkt. De ereprijs verhoudt zich in zijn toelichting echter niet expliciet tot de waardes die de code benoemt.

Toepassing Governance Code Cultuur

De ereprijs behandelt de toepassing van de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie in een integrale tekst over de organisatievorm en het honoreringsbeleid van het ensemble. Het ensemble gaat kort in op de werkwijze van het driekoppige bestuur. De keuze voor de nieuwe artistiek leider Aspasia Nasopoulou per 2021 wordt expliciet gemotiveerd, net als de keuze voor zakelijk leider Pieter Jongelie per 2019. De ereprijs verhoudt zich in zijn toelichting echter niet tot de principes die de code benoemt. Het ensemble maakt niet duidelijk in hoeverre de statuten uit 1999 compatibel zijn met de code.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De ereprijs behandelt de toepassing van de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie in een integrale tekst over de organisatievorm en het honoreringsbeleid van het ensemble. Met betrekking tot diversiteit en inclusie motiveert het ensemble hierin de keuze voor de nieuwe (Griekse, vrouwelijke) artistiek leider, en benadrukt hij dat verjonging in het ensemble plaatsvindt door naast de drie huidige jonge leden de komende periode drie tot vier oudere musici te vervangen door jonge leden van diverse afkomst en/of achtergrond. Het ensemble erkent dat de nieuwe-muzieksector in Nederland lang in West-Europese handen is geweest en dat het nodig is de inmiddels afgestudeerde nieuwkomers te verwelkomen om te breken met die verouderde dominantie.

De ereprijs gaat hiermee in op inclusiviteit met betrekking tot het eigen personeel, maar benoemt geen strategie en geen doelstellingen voor verbetering. De overige drie p's van de code (programma, publiek, partners) worden niet geadresseerd. De ereprijs beschrijft niet welke stappen het in de periode 2021 – 2024 wil nemen om diversiteit en inclusie verder te bevorderen.